

Audio i foto arhiv Simić: arhivsko blago u rukama pojedinca

Marino Badurina

Rad Dragoslava Simića predstavlja jedinstveni dokaz da se na području digitalizacije raznovrsnog arhivskog gradiva mogu postići iznimni rezultati ne samo putem institucija, nego i velikim trudom pojedinaca. Ovaj dugogodišnji novinar i nekadašnji urednik dokumentarnog programa Radio Beograda 2 i poznate emisije „Govori da bih te video“, prije desetak godina stvorio je vlastitu web platformu na kojoj se nalazi više od 1.000 njegovih dokumentarnih radio-emisija. Još ranije pokrenuo je autorska izdanja dokumentarnih zapisa *Knjige koje govore* o osobnostima iz političke, kulturne i društvene povijesti Srbije i Jugoslavije. Na osnovu dijela svojih zvučnih zapisa 2018. izdao je i zapaženu i nagrađivanu knjigu *Glasom pisana istorija*, a trenutačno je u pripremi i njezin nastavak. Nije stoga nimalo pretenciozno što ovaj internet-ski arhiv nosi podnaslov: mikrofonom kroz 20. stoljeće. Opravdano je to impozantnom količinom materijala, razgovora, intervjua, svjedočanstava, reportaža, često praćenih i slikovnim priložima. Danas je već teže zamisliti

da istraživača zainteresiranog za povijest obiju Jugoslavija, Drugi svjetski rat, ratove 90-ih, tranziciju i mnoge druge teme od općeg i specifičnog zanimanja, put kroz bespuća interneta neće prije ili kasnije dovesti i na Simićevu stranicu. Svjedoči o tome i njena rubrika „Vaša pisma“. Naravno, ne radi se o sasvim klasičnom digitalnom arhivu. Svi ti zapisi i razgovori s istaknutim pojedincima, premda je u njima lik autora nenametljiv, uglavnom nečujan, ipak nose prepoznatljivi autorski biljeg. Stoga je taj arhiv uistinu i – osoban. Najupečatljivije je to, govoreći o knjizi *Glasom pisana istorija*, izrazila Latinka Perović:

„Dragoslav Simić bio je dobro obavešten o svakome koga je pozvao u emisiju. Ali, tokom emisije, nije postavljao pitanja. Ništa nije komentarisao, a pogotovo korigovao. To su sve autorefleksije o sebi, ljudima događajima, vremenu. U poluosvetljenom studiju oronule zgrade Radio Beograda (lično sam uvek osećala atmosferu sloma i države i poretka), svako je bio koncentrisan na mikrofon. Sam sa sobom kao u ispovedaonici.“

Naravno, nije ohrabrujuća činjenica da bi to obilje materije, bez ovakvog iznimnog osobnog angažmana i posvećenosti, bilo uglavnom nedostupno, zaboravljeno, možda i uništeno.

Također, ovaj arhiv nije nipošto mrtav arhiv. Autor ga i danas često dopunjuje na dva načina. Starim digitaliziranim vrpčama koje još uvijek pronalazi u svojoj nesređenoj kućnoj arhivi, ali i povremenim stvaranjem novih materijala i razgovora. Primjer toga je i ono što se na mrežnoj stranici može nazvati „hrvatskom sekcijom“, u kojoj su snimljeni razgovori s osobama iz hrvatske suvremene političke i kulturne povijesti. Neki od njih, poput primjerice onog s nedavno preminulim redateljem i producentom Brankom Lustigom, već imaju trajnu vrijednost.

Zbog svega navedenog za poželjeti je da se život ovog virtualnog zvučnog svijeta nastavi. Radi se, naravno, o nekomercijalnoj stranici koja pripada nematerijalnoj kulturi koju se može pomoći i donacijama ili kupnjom ranije spomenutih izdanja (*Knjige koje govore*). Stoga bi svaka institucionalna i sustavna briga mogla biti primjer i poticaj da i neki drugi „kućni“, osobni arhivi koji često skupljaju prašinu, budu oživljeni, digitalizirani i ugledaju svjetlo dana. Također, ako je jednom pojedincu moguće postići ovakve rezultate, tada je sve manje razumljivo naše još uvijek prilično zaostajanje na planu digitalizacije i dostupnosti arhivske građe od strane velikih sustava i institucija.

Audio i foto arhiv Simić pogledajte na: <http://www.audiofotoarhiv.com/>

Više o knjizi *Glasom pisana istorija* saznajte u prilogu Latinke Perović na: <http://www.historiografija.hr/?p=10590>. ■

SAZNAJTE VIŠE:

U Rubrici „Gosti sajta – Hrvatska javna scena“ govore osobe iz javnog i kulturnog života na osnovu dokumentarnih radio emisija D. Simića. Među njima ima i običnih ljudi s kojima su razgovarali autor platforme ili njegovi kolege novinari. Za svaku obrađenu temu navedeni su izvori.

„Gosti sajta 28 – Hrvatska javna scena“: <http://www.audiofotoarhiv.com/gosti-sajta28.html>

